

Historiallinen puisto

Jokioisten kartano

Kartanon historia alkaa vuodesta 1562, jolloin Ruotsin kuningas Erik XIV antoi Klaus Kristerinpoika Hornille läänitykseksi Portaan pitäjämästä Jokioisten neljänneskunnan, Jokiläänin. Kartanon merkittävin omistaja (1791–1809) Ernst Gustaf von Willebrand rakennutti pääosan nykyisestä rakennuskannasta ja perusti kartanolle monipuolista teollisuutta. Suomen valtio osti Jokioisten kartanon 1918, jolloin se oli edelleen yksi Suomen suurimmista tiloista. Nykyään kartanon alueella toimii MTT.

Kartanopuiston historia

Kartanopuiston juuret ovat 1600-luvulla. Vuosina 1773–1791 kartanon omistanut laamanni Gustaf Reuterholm perusti alueelle muotopuutarhan ja yhä samalla paikalla sijaitsevan hedelmätarhan. Nykyinen kartanopuisto on säilyttänyt hyvin muotonsa 1700- ja 1800-lukujen vaihteesta, jolloin E.G. von Willebrand muutti puiston englantilaistyylliseksi maisemapuistoksi. Myös puiston itäosan geometriset käytävät, kasvihuoneen taustamuuri ja 200-vuotiaat tammets ovat hänen ajoiltaan. E.G. von Willebrandin ja hänen vaimonsa hauta sijaitsee kartanon puistometsässä.

Kartanopuistopolun kartta ja kasviluettelo:
www.mtt.fi/kartanopuisto

Wendlan puutarha

– kartanon kasveista uusiin lajikkeisiin

Wendlan puutarha sijaitsee Jokioisten kartanon alueella, Vanhan valkoisen parsinavetan takana lähellä Tietotaloa. Von Willebrandin vaimon, Wendla Gustavan mukaan nimetty puutarha avattiin vuonna 2008. Puutarha esittelee kartanon vanhoja puutarhakasveja ja MTT:n tutkimia, FinE-kauppamerkin saaneita koriste- ja marjakasveja. Sinne on istutettu myös muita tärkeitä suomalaisia kasvikantoja, kuten japaniruusuokvitteni- ja pietaryrttikokoelmat.

Lisätietoa:
www.mtt.fi/wendlanpuutarha

Maistelupuisto

Ferrarian rinne

– suomalaisia marjoja ja hedelmiä

Puistossa kasvaa suomalaisia marja- ja hedelmäkasveja: omenoita, vadelmia, karhunvattuja, kirsikoita, luumuja, päärynöitä, tyrnejä, makeapihlajia, pensasmustikoita, karviaisia ja herukoita. Jokaisesta lajista on useampia kasvikantoja ja lajikkeita, joita kävijät voivat maistelemalla vertailla. Puiston ovat rakentaneet Jokioisten kunta, MTT ja Kansallinen kasvigeenivaraojelmasta, ja se avattiin 2009. Puiston polut ovat osa Jokioisten kunnan virkistysreitistä.

Kartat ja kasviluettelot:
www.mtt.fi/ferrarianrinne

Tule ja tutustu puutarhakasvien monimuotoisuuteen Jokioisilla!

Kansallinen kasvigeenivaraohjelma

Kasvigeenivaraohjelma perustettiin vuonna 2003 suojelemaan maa- ja metsätalouden geenivaroja Suomessa. Kasvigeenivaraohjelma on tutkinut Jokioisten kartanon kasvillisuutta ja sitä esitellään Kartanon puistopolulla ja Wendlan puutarhassa. Ferrarian rinne on ravintokasvien monimuotoisuutta esittelevä puisto. Puutarhakohteet ovat kasvigeenivaraohjelman ja osin Jokioisten kunnan suunnittelema ja toteuttama. MTT vastaa maa- ja puutarhatalouden geenivaraohjelman koordinaatiosta.

Viljelykasvien geenivaroilla tarkoitetaan niiden perinnöllistä monimuotoisuutta, eri lajeja ja lajinsisäistä muuntelua. Vanhat viljelykasvikannat ovat vuosituhsien kuluessa sopeutuneet paikalliseen ilmastoon, maaperään, maisemaan ja kulttuuriin, mikä tekee niistä ainutlaatuisia. Geenivarojen suojelulla turvataan monimuotoisuuden saatavuus viljelijöiden, jalostuksen ja tutkimuksen tarpeisiin sekä tulevien sukupolvien käyttöön. Suomalaista kulttuuriperintöä olevat viljelykasvit ovat vaarassa kadota viljelykäytöstä.

Keräämme tietoa kyselyin, haastatteluin ja etsintäkuulutuksin. Etsimme viljelijöitä ja harrastajia, joilla on vanhoja viljelykasveja. Kartoitamme lisäksi erilaisten museoiden ja muiden julkisten puutarhojen vanhaa kasvillisuutta.

Suomen kansallinen kasvigeenivaraohjelma

MTT (Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus)
31600 Jokioinen
kasvigeenivarat@mtt.fi
www.mtt.fi/kasvigeenivarat

EI PÄÄSYMAKSUA, puistot ovat yleisölle avoinna ympäri vuoden.

RYHMÄOPASTUKSET TILAUKSESTA
merja.hartikainen@mtt.fi, puh. (03) 4188 2476

SIJAINTI JA PYSÄKÖINTI

Kartanopuisto: Humppilantie 14
Wendlan puutarha: Humppilantie 9 E
Pysäköinti: Jokioisten Tietotalon parkkipaikat (Humppilantie 9 A), joista lyhyt kävelymatka molempiin puistoihin
Ferrarian rinne: Vaulammintie 10, käynti Alatien risteyksestä
Pysäköinti: Pappilamuseon pieni parkkipaikka Vaulammintien toisella puolella puiston kohdalla.

RUOKAILU Jokioisten Tietotalo: Ravintola Ometta
puh. 0400 615 636 (Humppilantie 9 A)

MUUTA NÄHTÄVÄÄ JA KOETTAVAA / PALVELUITA

Elonkierto: www.mtt.fi/elonkierto
Museorautatie: www.jokioistenmuseorautatie.fi
Kyläseppän teatteri: www.kylaseppa.com
Lounais-Hämeen oppaat ry: A. Sura, puh. 040 516 5219
Jokioisten kunta: www.jokioinen.fi

Puistot sijaitsevat Jokioisilla Lounais-Hämeessä.
Etäisyydet
Forssasta 10 km
Turusta 80 km
Helsingistä 122 km
Tampereelta 98 km

Jokioisten kartanopuisto Wendlan puutarha Ferrarian rinne

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE